

Ikt. sz.: MB/142-1/2012.

MB-41/2012. sz. ülés
(MB-89/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Mezőgazdasági bizottságának**
2012. december 10-én, hétfőn, 14 óra 36 perckor
az Országház főemelet 55. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
Magyarország Alaptörvényének harmadik módosítása címmel benyújtott Alaptörvény elfogadására, illetve módosítására irányuló T/9400. számú javaslat	5
<i>Dr. Simon Attila István (Vidékfejlesztési Minisztérium) szóbeli kiegészítése</i>	<i>5</i>
<i>Kérdések, hozzászólások.</i>	<i>6</i>
<i>Dr. Simon Attila István (Vidékfejlesztési Minisztérium) válaszai, reflexiói</i>	<i>18</i>
<i>További hozzászólások, reflexiók</i>	<i>21</i>
<i>Szavazás az általános vitára való alkalmasságról</i>	<i>23</i>
<i>A bizottsági előadó és a bizottság kisebbségi véleményét ismertető képviselő kijelölése</i>	<i>23</i>
Egyebek	23

Napirendi javaslat

1. Magyarország Alaptörvényének harmadik módosítása címmel benyújtott Alaptörvény elfogadására, illetve módosítására irányuló javaslat (T/9400. szám)
(Általános vita)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Font Sándor** (Fidesz), a bizottság elnöke

Gógös Zoltán (MSZP), a bizottság alelnöke
Horváth István (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Ángyán József (Fidesz)
Balogh József (Fidesz)
Farkas Sándor (Fidesz)
Győrffy Balázs (Fidesz)
Jakab István (Fidesz)
Obreczán Ferenc (Fidesz)
Patay Vilmos (Fidesz)
Pócs János (Fidesz)
Sáringer-Kenyeres Tamás (KDNP)
Harangozó Gábor (MSZP)
Korondi Miklós (Jobbik)
Magyar Zoltán (Jobbik)
Varga Géza (Jobbik)
Szabó Rebeka (LMP)
Ficsor Ádám (független)

Helyettesítési megbízást adott

Gógös Zoltán (MSZP) megérkezéséig Harangozó Gábornak (MSZP)
Hanó Miklós (Fidesz) Balogh Józsefnek (Fidesz)
Jakab István (Fidesz) megérkezéséig Győrffy Balázsnak (Fidesz)
Dr. Ódor Ferenc (Fidesz) Patay Vilmosnak (Fidesz)
Tiffán Zsolt (Fidesz) Sáringer-Kenyeres Tamásnak (KDNP)

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Dr. Simon Attila István helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 14 óra 36 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait, köszöntöm a munkánkat segítő tisztviselőket, köszöntöm azokat, akik figyelemmel kísérik bizottságunk nyílt ülését, és köszöntöm a kormánynak a napirendi pont tárgyalására már megérkezett képviselőit, Simon Attila helyettes államtitkár urat és Andréka Tamás főosztályvezető-helyettes urat. Mielőtt megkezdénénk az érdemi vitát, a napirendről döntünk. A napirendtervezetünk kiküldésre került. Van-e kérdés, észrevétel a bizottság tagjai részéről? *(Senki nem jelentkezik.)* Ha nincs, akkor szavazni fogunk. Ki az, aki elfogadja a napirendet? Aki igen, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ez biztosan többség. Ezek szerint fogunk haladni.

Magyarország Alaptörvényének harmadik módosítása címmel benyújtott Alaptörvény elfogadására, illetve módosítására irányuló T/9400. számú javaslat

Első napirendi pontunk következik. Magyarország Alaptörvényének harmadik módosítása címmel a kormány benyújtott egy módosító indítványt, egy törvénymódosítást, és akkor itt megadom a szót a kormány előbb említett képviselőinek, a helyettes államtitkár úrnak adok szót.

Dr. Simon Attila István (Vidékfejlesztési Minisztérium) szóbeli kiegészítése

DR. SIMON ATTILA ISTVÁN (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! A termőföld Magyarország pótolhatatlan erőforrása. A bizottság tagjai előtt nyilvánvaló ténykérdés, hogy a művelési ágak szerinti termőterület az ország területének a 80 százalékát teszi ki, az értékét a közgazdasági becslések a nemzeti vagyton mintegy 25 százalékára teszik, de talán még ennél is fontosabb, hogy a termőföld egy olyan, újra nem termelhető, korlátozottan rendelkezésünkre álló tőkejóság, amelynek az értéke valójában felbecsülhetetlen. A hatályos alaptörvényünk P) cikkében ennek megfelelően rögzítésre is került ennek a természeti erőforrásnak a védelme, ugyanakkor az alaptörvény elfogadása óta lezajlott és a bizottság előtt már szintén ismert, a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvényjavaslat társadalmi, illetve szakmai vitája irányította rá a figyelmet arra, hogy a meglehetősen általánosnak mondható alaptörvényi rendelkezést egy kicsit cizelláltabban, pontosabban, egzaktabban kellene megfogalmazni annak érdekében, hogy az alaptörvényből, illetve az alaptörvény ezen cikkéből levezetendő ágazati jogszabály vagy jogszabályok megfelelő alaptörvényi mankót kapjanak, magyarul szólva sarkalatos törvényeket tudjon elfogadni az Országgyűlés.

Ez az oka annak is, hogy lényegében megállt az általam már említett törvényjavaslat vitája. A kormány nyilván mérlegelte annak a lehetőségét, és ez egy alkotmányjogi kérdés, hogy elfogadja-e úgy az Országgyűlés a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvényjavaslatot, hogy egyébként a most az asztalon lévő alaptörvény-módosítás még nincsen hatályban. Jogértelmezési kérdés erre az igen vagy a nem válasz. A kormány végül a biztosra kívánt törekedni, tehát nem szeretnénk a látszatát sem kelteni annak, hogy kvázi egy sarkalatos felhatalmazás nélkül kívánunk sarkalatos törvényjavaslatot vagy törvényt elfogadtatni, ezért állt meg a törvényjavaslat vitája, és ezért került benyújtásra még most, az őszi ülészen ez az egy kiegészítő bekezdés. Amint ennek az Országgyűlés általi elfogadását követően a hatályosulása megtörténik, akkor természetesen újraindul majd, most már értelemszerűen csak februárban, a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvényjavaslat vitája.

A P) cikk külön is kiemeli, sőt első helyen említi a termőföldet és az erdőket mint különös jelentőségű jogi tárgyakat, amelyeket a magyar nemzeti közös örökségként tart nyilván. Szintén ennek a jelenlegi P) cikknek a cízellálása az a kormány által javasolt (2) bekezdés, amelynek értelmében nemcsak a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló szabályozást kívánnánk sarkalatos jogszabályban lefektetni, hanem az integrált mezőgazdasági termelés-szervezésre, illetve a mezőgazdasági üzemre vonatkozó szabályokat is. Azt gondolom, pont ez a bizottság a letéteményese annak, ahol akár egy nyílt vitát is lehet folytatni arról, hogy milyen állapotban van jelenleg a mezőgazdaság, milyen kihívásokkal szembesül és milyenekkel fog szembesülni 2014. május 1-jét követően, és a kormány egyértelmű álláspontja az, hogy önmagában azzal, hogy sarkalatos jogszabály keretében szabályozzuk a mezőgazdasági földek forgalmát, nem oldottuk meg a mezőgazdaság teljes vertikumának a problémáját. Egy olyan kiszámítható, időtálló szabályegységet szeretnénk betervezni az Országgyűlés elé, és bízunk abban, hogy azt az Országgyűlés majd el is fogja fogadni, amely megfelelő válasz lesz ezekre a kihívásokra, illetve megfelelő válasz lesz a mezőgazdaság jelenlegi állapotára, arra az elmúlt 22, de ha valaki jobban szereti, mondhatjuk, hogy az elmúlt 40-50 év kaotikus szabályrendszerére, ami nyilvánvalóan oda juttatta a mai magyar mezőgazdaságot, ahol az most van.

Ezek voltak azok az indikáló tényezők, amelyek arra készítették a kormányt, hogy az asztalon lévő alaptörvény-módosítást előterjessze, és ehhez kérjük nyilvánvalóan mind a bizottság, mind az Országgyűlés támogatását. Köszönöm szépen, elnök úr.

Kérdések, hozzászólások.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjainak adok szót. Hozzászólás, kérdés, észrevétel van-e? *(Jelzésre:)* Ángyán János, majd pedig Varga Géza... Ángyán József - Jánost mondtam, ne haragudj! *(Dr. Ángyán József: Voltam már Torgyán József is! - Derültség.)* Nem akarok keresztelődni Szent János szerepében feltűnni...

DR. ÁNGYÁN JÓZSEF (Fidesz): Tisztelt Bizottság! Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Egy picit azért a történehez hozzátartozik az is, hogy amikor az első Orbán-kormány elindította a családi gazdálkodási modellt és az új jog koncepcióját a vidékfejlesztésben, nagyon nagy siker volt, és számos intézkedés elindult, csak nem tudta végigvinni ezeket az intézkedéseket, tehát nem születtek meg a kellő jogszabályok ahhoz, hogy ezt a fajta modellt kiteljesítse. Azt gondolom, itt most ezt kell folytatni. Egyébként a választási programja és a kormányprogram maga is rögzíti, hogy a családi gazdasági modell az alap, persze kiegészülve a szövetkezéssel, mert ez akkor versenyképes - ahogy Európában is -, hogyha amikor a piaccal kapcsolatba kerülnek ezek a kisebb egységek, akkor szerveződnek, különféle jogcímeneken szervezi a társadalmat, tehát a tulajdonképpeni szervezést az egész nyugat-európai világban a szövetkezeti modell látja el, ahol aztán a szövetkezetek még létrehozhatnak országos szövetkezetet is, ami összefogja, koordinálja ezt a tevékenységet.

Ennek megfelelően e tekintetben négy pillérré építkezett a vidékstratégia is, amit egyébként márciusban fogadott el a kormány egy kormányhatározattal, kihirdette, tehát egy élő, a kormány által támogatott, elfogadott programról, stratégiáról van szó. Ebben a földtörvény volt az egyik alappillér, igaz, hogy ott nem egyszerűen földforgalmi törvényről volt szó, hiszen a használat és a védelem ügyeit is együtt kellene kezelni, jobban, mint ahogy a jelenlegi törvényben szerepel, de mondjuk a földforgalmi törvény tulajdonképpen ezt a célt szolgálná. A második ilyen, előkészítés alatt álló törvény hosszú ideje már az üzemszabályozási törvény. A harmadik ilyen törvény a családi gazdaságokról szóló törvény volt, mert az adja meg a formáját ennek az egész modellnek, egy alappillére a családi gazdaságokról szóló törvény. A negyedik pedig, amely ezt az integratív feladatot látja el, a

szövetkezeti törvény. Patay képviselő úr hihetetlen munkát végezve, sokfelé egyeztetve ezt a dolgot elő is készítette tulajdonképpen a szövetkezeti törvényünket. Amikor tehát egy ilyen új modellt és tulajdonképpen az első Orbán-kormány által elképzelt modellnek a pilléreit akarjuk betenni az alaptörvénybe, akkor tulajdonképpen ez a négy törvény vagy ez a négy jogterület az, amellyel foglalkoznunk kellene. Azért mondom, hogy: „jogterület”, mert az előterjesztésből az sem derül ki, hogy hány törvényről van itt szó, tehát a kormány alaptörvényt módosító előterjesztése nem mondja meg, hogy ez három törvény, egy törvény, hogy lesz ez - jó lenne erről valamit hallani -, másrészt két pillér hiányzik ebből a modellből, és helyette bejön egy számomra meglepő, új pillér, ez pedig az úgynevezett integrált mezőgazdasági termelés-szervezés.

Én nagyon remélem, hogy ez nem stratégiaváltást jelent a kormány esetében, mert eddig az a szövetkezeti modell, amely Európában működik, és a családi gazdasági modell volt a középpontban. Reménykedem abban, hogy nem nagy integrátorok alá való begyömöszölése történik meg a vidéknek, akár regionálisan ilyeneknek a létrehozásával, és különösen azt remélem, hogy ezek nem tőkéstársaságok lesznek, mert abban az esetben nagyon eltérő modellt kezdünk el építeni ahhoz képest is, amit mi itt hosszú éveken keresztül, az első Orbán-kormány óta elkezdtünk a családi gazdaságok és a szövetkezetek irányába tájékozódva, és ahhoz képest is, amit Európa csinál. Nem ilyen integráló, nem tudom én milyen szervezeteket hoznak létre, ráadásul a szövetkezet sokkal több mindent tud, mint a termelés-szervezés, tehát a szövetkezeti modell másról szól, de, gondolom, erről Patay képviselő úr is elmondja a véleményét, és sokkal inkább kielégíti azokat az igényeket, amelyeket egy vidékfejlesztési közegbe ágyazott mezőgazdaságtól elvárunk. Ott beszerzés, értékesítés, hitelezés, fogyasztási szövetkezetek, és a többi, ez együtt ad egy olyan modellt, amely egy térség fejlesztését tudja integrálni. És hogyha ezek a szövetkezetek társulnak, és országos szövetkezetet hoznak létre, akkor az egész országot át tudja fogni egy ilyen hálózat. Itt persze az alapegységek önszerveződéséről van szó, amire az államnak rá kellene segítenie, tehát ha családi gazdasági modellről beszélünk, akkor a családi gazdaságoknak az önszerveződő rendszere, hogy a helyzetüket javítsák. Nem tudom, ezzel mennyire egyeztethető össze, hogyha bármilyen más nagy integrátort, akár multinacionális cégeket, amelyek most a terepen vannak, akár magyar nagytőke által működtetett integrátori tevékenységeket próbálnánk alaptörvényi szinten, sarkalatos törvényként beégetni, kvázi kicserélve a családi gazdasági törvényt és a szövetkezeti törvényt, amely eredetileg benne volt ebben a koncepcióban. Szóval szeretnék arra választ kapni, hogy most az alapkoncepció változott meg, vagy én értem félre ezt a bizonyos harmadik elemet, amely idegen testként került be.

Arról nem is beszélek, és jó volna erről tudni, hogy mit ért ez alatt az előterjesztő. Mert ha kétharmados törvényeket kétharmadosként, sarkalatos törvényként beégetünk egy jogterületet, jó lenne legalább tudni, hogy körülbelül mire gondol. Én mindenféle interpretációkat hallottam. Hallottam egy olyan interpretációt is, hogy a jelenlegi három integrátornak az ügyeit kellene tulajdonképpen az alaptörvényben is rendezni, nem érzik magukat biztonságban. Olyan olvasatot is hallottam - és ez egy szimpatikus dolog is lehet, hogyha ez a tartalma -, hogy régióként az állam maga rásegít erre a szerveződésre, tehát hogy hét régióban rásegít akár a szövetkezetek megszervezésére, merthogy az önszerveződés lassan megy a társadalomban. Higgyék el - az előterjesztőnek mondom -, nem lehet azt mondani egy előterjesztésre, hogy rendben van, és megszavazni, úgy, hogyha egyszer azt sem tudom, hogy mire gondol az előterjesztő, hogy mit akar az alaptörvényben, az alaptörvényünkben kétharmados, sarkalatos törvényként rögzíteni.

Ezekre a kérdésekre választ kellene kapjunk, legalábbis én azt gondolom, ahhoz, hogy jó lelkiismerettel ki lehessen az emberek elé állni, hogy mit módosítottunk mi az alaptörvényünkön. Az alaptörvény nem olyan dolog, hogy naponta módosítgatjuk. Itt súlyos

ügyeket kell rögzítenünk, amihez információ kell nekünk arról, hogy mire gondol az előterjesztő, és hogy az hogyan illeszkedik ahhoz a stratégiához, amit a kormány egyébként márciusban elfogadott. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Varga Géza!

VARGA GÉZA (Jobbik): Ángyán képviselőtársam sok mindent elmondott, amit maga is feltettem volna kérdésként. Én előjáróban azt szeretném megkérdezni, hogy ha ez kormány-előterjesztés, akkor nem ugyanúgy vonatkozik-e rá minden, ami egy kormány-előterjesztésre, hogy tehát a megfelelő fórumokon, társadalmi vitán és egyebeken keresztül kell ennek mennie. Abból, amit Ángyán képviselőtársam elmondott, világosan látszik, hogy ő, legalábbis ő nem vett részt még azon a kormánypárti frakcióülésen sem, ahol ezt esetleg tárgyalták, de érdekelne, hogy kormánypárti képviselőtársaim mikor találkoztak ezzel a törvénytervezettel, törvényjavaslattal, mert ez pénteken még nem volt fenn, illetve legfeljebb pénteken került fel a honlapra. Felmerül tehát itt az egyeztetés kérdése, hogy azért ez mégiscsak egy abszolút cinikus hozzáállás, hogy egész ősszel valóban lebegtetjük a földtörvényt, a földforgalmi törvényt, nyilván akkor háttérmutyik alakították ki azt, amit az államtitkár úr elmondott, hogy akkor mégsem adjuk be a földtörvényt, akkor mégis leállítjuk annak a vitáját, hogy mégsem zárjuk le a részletes vitát, nem kezdjük el, be vannak adva a módosítók, de előtte akkor nézzük meg ezt az alaptörvény-módosítást, ugyanakkor kivel egyeztették ezt az alaptörvény-módosítást, mert az látható tehát, hogy még kormánypárti frakcióülésen sem tárgyalták ezt ki.

Ugyanakkor viszont azzal az indoklással egyetértek a magam részéről, és ezt talán frakciótársaim nevében is mondhatom, hogy itt egy valóban fontos törvényről van szó, amit az államtitkár úr elmondott, hogy a nemzeti vagyonunk része, és hogy az állam területének az integritását is jelenti, s a többi, ezekkel minddel egyetértünk, éppen ezért beadtam egy módosítót, hogy ne kétharmaddal, hanem négyötödös törvénnyel fogadjuk el ezeket, de most ez nem a részletes vita helye, tudom. Az iránnyal tehát egyetértünk, ugyanakkor azzal a móddal, ahogy ezt csinálják, egyáltalán nem. Nyilván aki fel fog szólalni, bizonyára mindenki meg fogja kérdezni, hogy mi a csoda ez az integrált mezőgazdasági termelés-szervezés, honnan bukkant fel ez az új fogalom, ez az új kifejezés, amit rögtön bele kell tennünk az alaptörvénybe? Mert az üzemszabályozásról már hallottunk, szó volt a szövetkezeti törvényről - valóban, azok miért maradtak le? Ez az integrált mezőgazdasági termelés-szervezés... Na, ne tessék azt hinni, hogy a fogalmat nem ismerem, hanem az ezt szabályozó törvényről nem hallottunk, hogy ilyen készülne, vagy akkor ez hol van a sorrendben, és mi az oka annak, hogy ez háttérbe szorította azokat a törvényeket, amelyekről szó van. Nem egyszerűen megint csak arról van-e szó, hogy a MAGOSZ-nak ez az ámokfutása, amivel az agrárkamarákat gyakorlatilag kommandós akcióval elfoglalta, hogy nem elég, hogy elfoglalta azt, hanem akkor még be is kell ezt betonozni egy kétharmados törvényben? De ez csak ilyen találgatás, mert nem tudjuk, hogy mi van mögötte. Engem is nagyon érdekelne tehát, hogyha erre választ kaphatnánk!

Szó volt arról korábban, hogy a kormány esetleg gondolkodik azon, hogy egy kódexbe foglalja ezeket a törvényeket, amelyek a mezőgazdaság biztonságát, jövőjét, stabilitását fogja megalapozni, és ebben a kódexben kaphattak volna helyet azok a törvények, amelyekről képviselőtársam is beszélt már itt, vagy amiket ez a módosítás is hoz. Most miért egyes törvényekről beszélünk megint? Nem volna-e az a biztonság, amit az államtitkár úr is igényel és mond, hogy a mezőgazdaságnak kiszámíthatóságra és biztonságra van szüksége, azt egy ilyen kódex szolgálná valóban, ezt a kódexet, annak a részleteit és résztörvényeit kellene előbb megvitatni, és akkor tudnánk, hogy mit rögzítünk le. Mert itt azt igényeljük mindannyian, hogy a mezőgazdaságban folyó, zajló események kiszámíthatóak és

biztonságosak legyenek. Igen, csak mit rögzítenek biztonságosan? Az nagyon nem mindegy! Arról tehát, hogy mit rögzítünk, most semmit nem tudunk, de azt a semmit most bizonyos rendesen bebetonozzuk. Azért ez egy kicsit fordított logika, és semmiképpen nem fogja szolgálni sem a társadalmi, sem az agrárbékét.

Én azt gondolom, hogy a kormánynak egyet kellene tennie: ezt most itt, ezen az ülésen nem volna szabad továbbengedni, az általános vitáról is vissza kellene vonni ezt ebben a formájában. Egyelőre köszönöm szépen.

ELNÖK: Patay Vilmos!

PATAY VILMOS (Fidesz): Elnök úr, köszönöm szépen a szót. Sok mindent elmondtak az előtttem szólók. Én igazából ezzel az integrált mezőgazdasági termelés-szervezéssel kapcsolatban szeretnék információhoz jutni, hiszen való igaz, hogy az elmúlt két esztendőben nagyon sok konzultációt folytattam egy új szövetkezeti szabályozás előkészítése érdekében, ami arra irányul, hogy a jelenlegi szövetkezetek mellett újabb és újabb szövetkezetek alakuljanak ki elsősorban termékpályás szövetkezés formájában, de természetesen a tagok döntenek el, hogy adott esetben falura vagy egy régióra szervezik. Amik idáig hiányoztak a magyar szövetkezeti gyakorlatban az európai szövetkezeti gyakorlatból, azok a másodlagos szövetkezetek, tehát a szövetkezetek által létrehozott szövetkezetek, amelyek igazán azt az előnyt adják a piacon, azt az érdekérvényesítő erőt, ami ma Magyarországon nincs meg. Hiszen a kiszolgáltatottság többféle részből tevődik össze, egyrészt a beszerzések, értékesítések során rengeteg információ nélkül vannak, azaz egyáltalában piaci információ nélkül vannak, és laikus a termelők többsége, mindezeket a hátrányokat csak szövetkezéssel lehetne kompenzálni, és az országos másodlagos szövetkezetek létrehozásával egy olyan erőkiegyenlítő piaci pozíciót lehet elérni, ami tulajdonképpen hozzásegíti a magyar termelőket ahhoz, hogy a nyugat-európai mezőgazdasági vállalkozásokhoz hasonló, ha nem is azonos, de hasonló piaci pozícióba kerüljenek. Azért mondom, hogy hasonló, mert nyilván Nyugat-Európában még jellemzően a szövetkezeti világnak, a termelőknek van ráhatása a feldolgozás jelentős részére, több mint 50 százalékban tulajdonolják a feldolgozó kapacitásokat, és ott vannak a végső értékesítésnél, a kiskereskedésben is.

Érdekesen fogalmaz az előterjesztés, mert azt mondja, hogy integrált mezőgazdasági termelés-szervezés, de most is van ilyen, meg tegnapelőtt is volt ilyen. Mi is ez tulajdonképpen? Kereskedelmi nagyvállalatok, amelyek a banki tőkét közvetítik a mezőgazdasági termelők felé, azok felé, akik közvetlenül adott esetben nem finanszírozhatók mindenféle banki szempontok miatt, mert a kereskedelmi bankok nem igazán alkalmasak arra, hogy figyelembe vegyék a mezőgazdasági termelés ciklikusságát, hektikuságát. Nyugat-Európában ezt ragyogóan megoldják a hitelbankok, a mezőgazdasági hitelbankok, aminek Magyarországon legfeljebb az ujjlenyomata van meg - ez nyilván fejleszthető. Én tehát nagyon nagy figyelemmel várnám a választ, hogy milyen integrációs mezőgazdasági termelés-szervezésre lenne szükség, amit valóban sarkalatos törvényként kellene megerősítenünk, hiszen jelenleg is vannak ilyen integrátorok, kereskedelmi cégek, amelyek egyrészt külföldi tulajdonban vannak, másrészt pedig hazai tulajdonban vannak, kisebbek-nagyobbak, a számuk bizonyára 300 fölötti, én is több ilyen cégnél dolgoztam, magam is agrárkereskedő voltam az elmúlt húsz esztendőben, tehát nagyon jól ismerem ezt a világot, és nagyon jól ismerem az ottani viszonyokat, hogy milyen érdekeltségek határozzák meg ezeknek a termelés-szervező integrátorok, de, hangsúlyozom, kereskedő cégek érdekeit, a mezőgazdasághoz való viszonyukat. Azok a mezőgazdaságból élnek, nem a mezőgazdaságért élnek, teljesen természetesen egészen más viszonyok dominálnak ott - ezért nem kell őket

megszólítani -, mint a szövetkezetek által létrehozott szövetkezeti beszerző, értékesítő vállalkozásoknál, a másodlagos szövetkezeteknél.

Én tehát kíváncsian várom, miután előzetesen nem volt frakcióegyeztetés ebben a témában, hogy az előterjesztő milyen tartalmat tervez az integrált mezőgazdasági termelés-szervezésnek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Szabó Rebeka!

SZABÓ REBEKA (LMP): Köszönöm. Röviden. Mivel az LMP is alapvető fontosságúnak tartja a magyar föld kérdését, sorsát és így az aktuális birtokpolitikai kérdéseket, éppen ezért nem tartjuk általános vitára alkalmasnak ezt az alaptörvény-módosító javaslatot, és nem is fogjuk ezt támogatni, mégpedig a következő okokból kifolyólag. Egyrészt sajnos látjuk azt, hogy jelenleg a kormány birtokpolitikáját egyáltalán nem övezi konszenzus, nemcsak a birtokpolitikája, de a jelenlegi földtörvény tervezete kapcsán is számos aggály merült fel. Ezzel kapcsolatban civil szervezetek, akár említhetem az Élőláncért Magyarországot, vagy különböző gazdaszövetkezeteket, akár a kajászoói gazdatanács is kifejezte aggodalmait is kritikáit, amelyek nem igazán találtak meghallgatásra, ráadásul tudjuk, hogy több mint kétszáz módosító javaslat van jelenleg is benyújtva ehhez a törvénytervezethez, amelynek jelentős része kormánypárti módosító. Azt gondolom, ez nem azt tükrözi, hogy olyasfajta konszenzus lenne e mögött a földtörvénytervezet mögött, ami indokolhatná azt, hogy nyugodt szívvel rábizzuk a jelenlegi kormányra, hogy kétharmaddal gyakorlatilag bebetonozzák a következő időszakban ezeket a szabályozásokat. Ez az egyik ok.

A másik az, amit már többen említettek előttem, hogy ennek az alaptörvény-módosításnak a szövege számos ponton gyakorlatilag nem is érthető. Én is nagyon kíváncsian várnám a tisztelt előterjesztőtől, hogy mit jelent tulajdonképpen ez az integrált mezőgazdasági termelés-szervezés, hogyan kerül itt most hirtelen az alaptörvénybe, tehát egy ilyen magas szintre, és miért pont ez? Ez számomra teljesen érthetetlen.

A harmadik az, hogy ha már azt gondoljuk, hogy a birtokpolitikával kapcsolatban lennének olyan fontos dolgok, amelyeket valóban érdemes lenne egy alaptörvényben rögzíteni, akkor én azt gondolom, azok bizonyos alapelvek lehetnének. Én például szívesen látnám, ha benne lenne mondjuk az, hogy a helyi közösségnek joga van beleszólni a helyi földügyletekbe, hogy hogyha benne lenne az, hogy milyen birtokmaximumot tartunk kívánatosnak. Tehát bizonyos néhány olyan alapelvet, amelyekre vonatkozóan konszenzus lehetne a pártok között és a társadalomban, ezeket lenne érdemes az alaptörvényben rögzíteni, és nem egy egész - nem tudom - 80-100 oldalas, több törvényt kellene, azt gondolom, kétharmaddal bebetonozni. Azt hiszem tehát, hogy ez egy egészen más szemlélet, és ez tenné azt lehetővé, hogy valóban egy társadalmi konszenzus eredménye legyen utána ilyen mértékben rögzítve. Úgyhogy én ezt a jelenlegi formájában nem tudom támogatni.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Harangozó Gábor!

HARANGOZÓ GÁBOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Mi is azt gondoljuk, hogy egy alaptörvénynek és a hozzá fűződő sarkalatos törvényeknek az a feladata, hogy azokban alapelveket határozzunk meg, és nem az, hogy azokat az alapelveket hogyan kell teljesíteni. Sem a benyújtott földtörvényt nem tartjuk alkalmasnak arra, hogy azt bármilyen sarkalatos törvényként vezessük be, mert alapvetően hibásnak tartjuk azt a benyújtott földtörvényt, és messze nem biztos, hogy az a földtörvény a végén az lesz, ami be lett nyújtva, hiszen - ahogy az előttem szóló képviselőtársak is elmondták - több mint kétszáz módosító indítvány lett ehhez a földtörvénytervezethez benyújtva, tehát még azt sem tudjuk, hogy pontosan miről beszélünk a végén. Azt sem tudjuk, hogy miután a magyar mezőgazdaság

alapvetően kötődik az Európai Unióhoz és annak a szabályozásához, aminek nincsen elfogadott, következő hétéves költségvetése, így azt sem tudjuk, hogy a mezőgazdaságban mennyi pénz lesz, és azt sem tudjuk, hogy milyen célokra lehet majd ezeket a pénzeket felhasználni, és hogy mi az az optimális termelés szerkezet, amiben az uniós keretek között a legjobban lehet gazdálkodni. Egyrészt tehát a keretek sem tisztázottak, ezért sem tartom elfogadhatónak azt, hogy egy sarkalatos törvényben részleteket szabályozzunk, másrészt meg tényleg azt gondolom, hogy a sarkalatos törvények meg az alaptörvény alapelvek rögzítésére szolgál, aztán a mindenkori kormány felelőssége, hogy azokat az alapelveket hogyan próbálja biztosítani. Azt pedig mi is meglepődve tapasztaltuk, hogy itt egy új fogalmat, egy új törvényt kíván a sarkalatos törvények közé beemelni a kormányzat az integrált mezőgazdasági termelés szervezésre vonatkozóan, amiről eddig egyáltalán nem volt szó, most meg hirtelen kiderült, hogy ez a mezőgazdaság hosszú távú jövőjének a biztosítója, miközben látható, hogy az asztal körül ülő ellenzéki vagy kormánypárti képviselők azt sem tudják, miről van szó. Így szerintem nem lehet törvényt alkotni.

Azt javaslom, hogy ezt vonják vissza, ismertessék velünk, hogy mik az elképzelések, és hogyha ismertek az elképzelések, és valamiben meg tudunk egyezni, akkor abban meg lehet állapodni, hogy azt milyen törvényi keretek között kell benyújtani. Ezt a kapkodást és ezt a fejetlenséget azonban egyáltalán nem tudjuk sem megérteni, sem pedig támogatni. Köszönöm. *(Megérkezik Gőgös Zoltán.)*

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Györffy Balázs!

GYÖRFFY BALÁZS (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. A MAGOSZ ámokfutásáról szolt Varga Géza képviselőtársam. Ez nyilvánvalóan annak szolt, és ezt vehetném akár személyes megszólításnak is, hisz a Cegléden megtartott ifjúgazda-kongresszuson én voltam az első, aki felvetette, hogy a földtörvényt a MAGOSZ javasolja kétharmados törvényként elfogadni. Így természetesen nem meglepő módon én a támogatásomról szeretném biztosítani a kormányzatot e tekintetben.

Az integrált mezőgazdasági termelés szervezés vonatkozásában az előterjesztő nyilván kiegészíti majd a felmerült kérdések kapcsán az előterjesztését. Azt viszont nem értettem Varga képviselőtársam részéről, hogy az alaptörvény módosításához hogy jött ide a kamara. Ez egy elég nagy logikai lépés volt az én olvasatomban, mert nekem úgy tűnt - nem tudom, majd tessék visszaolvasni! -, mintha ezzel a kamarát akarnánk bebetonozni, vagy legalábbis a MAGOSZ-t a kamarába, a megfogalmazás ilyen tartalmat is sejtetett magában akár... *(Magyar Zoltán: Lehet! - Varga Géza: Integrált mezőgazdasági termelés szervezés, lehet!)* Én nem tudom egyébként, hogy mi bünt követett el az ország legnagyobb gazdaérdekképviselője, és annyit azért hadd mondjak el, hogy eddig olyan túl rosszul nem állunk: 250 ezer tag regisztrált a kamarába, de nyilván majd lesz ebből egy szűrés, hogy ki az, aki be is fizette a nyilvántartásba-vételi díjat, de az is bőven 200 ezer fölött lesz, tehát ennyi ember fogja majd eldönteni, hogy milyen legyen az új kamara. Hogy ebben milyen problémát lát képviselőtársam, azt nem tudom, de talán majd egy más alkalommal kifejti nekünk.

Azt mondták, hogy az alaptörvény meghatározza, mi a sarkalatos törvény, és utána a sarkalatos törvényt alkotja meg az Országgyűlés. Szerintem ez fordítva kivitelezhetetlen lenne, mert most igazából azt kérik számon a kormányzaton, hogy miért nem határozzák meg először a sarkalatos törvényeket szövegszerűen, és utána mondanánk azt, hogy ezek legyenek benne az alkotmányban vagy az alaptörvényben? Mert nyilvánvalóan először megmondja az alaptörvény, hogy mik azok, amelyek sarkalatosak, és utána megalkotják őket. Meggyőződésem, hogy az összeset párhuzamosan futtatni képtelenség, tehát hogyha minden egyszerre akarunk az asztalra tenni, akkor azon soha semmi nem lesz normális formában.

Szabó Rebeka képviselőtársam azt mondta, hogy egy másik szemlélettel közelíti meg ezt a témát. Ebben egyetértek vele. Javaslom neki, gondolom, Kajászóra már van bérlete, de menjen el azért az ország más részére is gazdákkal beszélgetni, lehet, hogy más információkhoz is fog majd jutni. Azt illetően pedig, hogy legyenek hektárok az alaptörvényben, szerintem mondjuk Schiffer képviselőtársával egyeztessen, mert szerintem ez nonszensz. Tehát hogy hektárokat fogalmazzunk meg az alaptörvényben, az egy elég érdekes felvetés szerintem.

Azzal pedig végképp nem tudok mit kezdeni, hogy miért baj az, hogy kétszáz módosító van benn a földtörvényhez (*Harangozó Gábor közbeszól.*), több mint kétszáz. Ez miért baj? Miért baj az, hogy lehetőségünk van jobbá tenni azt a jogszabályt, amely az asztalon fekszik? (*Harangozó Gábor közbeszól.*) Képviselőtársam, lesz konszenzus, megnyugtatom önt. Egyébként mire elfogadjuk a földtörvényt - éppen emiatt fog csúszni -, meggyőződésem, hogy addigra lesz uniós költségvetése is a közösségnek. (*Göggös Zoltán: Hát azért erre ne fogadj nagy összeggel! - Közbeszólások az ellenzéki képviselők soraiból.*) De még mindig több esélyünk van, mint hogyha most szavoznánk róla. És én nem tudom, mi köze mondjuk a magyar földtörvénynek mondjuk az uniós költségvetéshez. (*Harangozó Gábor közbeszól.*) Képviselőtársaim, tudom, hogy az MSZP-frakcióban egy bevett szokás, hogy amíg a kormánypárti képviselők beszélnek, ők folyamatosan egy mellézköngét adnak a dolognak, kérem, hogy erről szokjanak le, én sem teszek ilyet. Köszönöm. Egyébként hogyha hosszú távra tervezünk egy kétharmados földtörvényt, akkor nem hiszem, hogy azt az éppen aktuális uniós költségvetéshez kellene igazítani. Köszönöm.

ELNÖK: (*Jelzésre:*) Második körös hozzászólási igények mutatkoznak. Szabó Rebeka!

SZABÓ REBEKA (LMP): Köszönöm szépen. Csak egészen röviden szerettem volna szólni, mert hátha nem volt világos, amit mondtam. Én azt jeleztem, hogy szerintem, az én véleményem szerint bizonyos alapelveket lenne érdemes rögzíteni az alaptörvényben, nyilván nem azt, hogy melyik birtoknak hány hektárnak kell lennie, de azt gondolom, ha volnának a kormánynak olyan birtokpolitikai alapelvei, amelyeket érdemes lenne az alaptörvénybe foglalni, említettem például azt is, hogy fontos a helyi közösség önrendelkezése, és hogy a helyi közösségnek beleszólása van a helyi földügyekbe, aztán az, hogy milyen részletesen kell ezt szabályozni, nyilván nem az alaptörvénybe való, vagy adott esetben a földügyletekkel kapcsolatos nyilvánosságot és átláthatóságot, ami jelenleg ugye szintén nem valósul meg, én azt gondolom, hogy ilyen dolgokat érdemes rögzíteni. És, igen, valóban azt is, hogy adott esetben milyen birtokméreteket vagy birtokmaximumokat látna üdvözlendőnek a kormány, de nyilván ennek a pontos megfogalmazását vagy formáját még meg lehetne vitatni, itt most az elvekről beszéltem.

Győrffy Balázs képviselőtársam megjegyzésére tényleg nagyon röviden csak azt szeretném jelezni, hogy itt nyilván nem azzal volt egyébként senkinek sem baja, hogy vannak módosítók, hanem azért jeleztük többen azt, hogy milyen sok van, és hogy egyben kormánypárti módosítók is vannak benn a földtörvénynél, mert ebből is látszik, hogy ez jelenleg nem egy konszenzusos törvény, erős a gyanúnk, hogy nem is lesz az, éppen ezért ez egy indok arra, hogy mi ne tartsuk helyesnek ennek az alaptörvénybe foglalását ilyen módon.

Ami pedig a kajászói gazdákkal való gúnyolódást illeti, én itt csak azt szeretném jelezni kormánypárti képviselőtársaimnak, már akiknek ez szokásuk, hogy lelkük rajta; én nem bánnék így az önök helyében a saját választóimmal. Én azt gondolom, hogy mindenki megérdemli ebben az országban, aki gazdálkodó, hogy meghallgattassék a szava, hogy odafigyeljenek arra, amit mond, hogy tisztességes választ kapjon a kérdéseire vagy az

aggályaira, és elég szomorúnak tartom, hogy a kormánypárti képviselők ezt nem teszik meg. Köszönöm.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Harangozó Gábor!

HARANGOZÓ GÁBOR (MSZP): Köszönöm szépen. Én is csak röviden annyit szeretnék hozzátenni, hogy alapvetően nem a földtörvénynek kell feltétlenül az uniós szabályokhoz igazodnia, de mondjuk már az, hogy az integrált mezőgazdasági termelés-szervezés - amiről pontosan nem tudjuk, hogy micsoda, van róla ugyan némi elképzelésünk - mennyi lesz működőképes, az már igenis összefüggésben lehet azzal, hogy az Európai Unió milyen szervezeti formákat támogat, és hogyha nem ennek megfelelő rendszert alakítunk ki, akkor nem lesz működőképes az, amit kitalálunk, és belerakjuk egy kétharmados, sarkalatos törvénybe. Ez az egyik megjegyzésem.

A másik pedig az, hogy önmagában a Velencei Bizottság vizsgálta a magyar sarkalatos-törvény-hozási gyakorlatot, és ők is azt javasolták - bár tudom, hogy ez olyan nagyon sok mindenkit itt nem érdekel, csak azért mégis meg szeretném említeni -, hogy a sarkalatos törvények arra valók normális körülmények között, hogy meghatározzuk a célokat, amelyekben közmegegyezés van, és ezeket sarkalatos törvényekbe foglaljuk. Az eszközöket, hogy azokat hogyan kell elérni, nem ildomos sarkalatos törvénybe foglalni. Ez az egyik. Egyébként azt is megállapították, hogy ez a hazai kétharmados törvényhozási gyakorlatilag egy félreértés, mert a kétharmad egy olyan politikai konszenzusból adódó szám, ami arra kell hogy kényszerítse a parlamenti feleket, hogy valamilyen megegyezés szülessen a különböző felek között, és ez akkor kétharmad, hogyha a kétharmad több félnek a megegyezését követeli meg. Amikor egy fél rendelkezik kétharmaddal...

ELNÖK: Akkor az nem jó...

HARANGOZÓ GÁBOR (MSZP): ..., akkor ez a kétharmados törvénykezés visszaélés ezzel a hatalommal. Köszönöm. *(Balogh József: Érdekes logika!)*

ELNÖK: Igen, tehát amikor egy fél rendelkezik vele, akkor nem jó a kétharmad, ha egyedül nem rendelkezik, és kikényszerítve majd úgy húzzák-vonják, mint ahogy az elmúlt húsz évben, amiből nem lett semmi, na, az meg jó - mondja, üzeni az MSZP képviselője a Velencei Bizottság jogértelmezését -, ami persze nem így van, de ezt zárójelbe teszem, csak a furcsaságára szerettem volna itt felhívni a figyelmet. *(Jelzésre:)* Varga Géza!

VARGA GÉZA (Jobbik): Győrffy képviselőtársamnak szeretnék válaszolni arra, hogy mi a gondom a MAGOSZ előretörésével. Az integrált mezőgazdasági termelés-szervezésnél azért egyáltalán nem nagy ugrás, mert nem tudjuk, hogy mi van mögötte. Akár az is lehet mögötte, hogy az agrárkamara akar integrált mezőgazdasági termelés-szervezést folytatni. Miért ne tételezhetnénk fel? *(Győrffy Balázs közbeszól.)* De miért ne tételezhetnénk ilyen fel, amikor egyszer egy fogalom csak úgy felbukkan... *(Közbeszólás a kormánypárti képviselők sorából.)* ..., amikor egy fogalom felbukkan. Az pedig, hogy most mit rögzítünk a sarkalatos törvényben, engedtessek meg, hogy aggodalomra adjon okot, hogy, igen, ott van a módosító, a földforgalmi törvényjavaslat módosítói között mondjuk Jakab István és, gondolom, képviselőtársai módosítása, amit csomagban adott be, és egyebek mellett mondjuk még az eredeti változat, amely a települési földhasznosítási bizottságoknak - nincs pontosan megnevezve, de ez az értelme - ad egy véleményezési jogot. Ehhez képest Jakab István, a MAGOSZ elnöke bead egy olyan módosítót, hogy ez nem is kell településenként, mert az nagyon macerás, meg különben is a települések ehhez nem nőttek fel, majd az agrárkamara

fogja ezt koordinálni. Egyértelműen látszik ebben a mezőgazdaságot valóban súlyosan érintő kérdésekben a MAGOSZ hatalomszerzése, hogy a MAGOSZ akarja ezt képviselni.

Annak, hogy 200 ezer tag van, örülni is lehet, meg nem is. Azt, hogy egy kötelező szervezetbe bemennek az emberek, a '90-es évek után megértük az agrárkamarákkal, akkor nagy keservesen, nagy huzavona után sikerült keresztülvenni - talán egy platformon voltunk -, hogy ezek ne legyenek kötelezőek, hiszen most is nem a MAGOSZ-nak vagy a majdani agrárkamarának az a csodálatos szolgáltatása vonzza az embereket. Annak kellene vonzania az embereket!

Summa summarum én azt kérem kormánypárti képviselőtársaimtól, hogy ha valóban közösen aggódunk a magyar föld sorsáért és mindazért, ami itt elhangzott, a szövetkezeti kérdésekben, és mindenben, ami pozitív és konstruktív dolog elhangzott, akkor tegyük ezeket négyötödös törvénnyé! A négyötödös törvény hozná az összes pozitívumot, ami itt bármely oldalról elhangzott, és akkor az valóban tükrözné azt, hogy valamennyien, akik most ebben a teremben vagyunk, aggódunk a magyar mezőgazdaság sorsáért. Egyébként minden más csak manipulációnak tűnik ebben a pillanatban, és egy visszaélésnek azzal a vélt kétharmados többséggel, ami csak egy parlamenti matematika, de közel nem tükrözi a társadalom véleményét. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Gögös Zoltán!

GÖGÖS ZOLTÁN (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Gondolom, képviselőtársaim megkérdezték, hogy mi az az integrált mezőgazdasági termelés-szervezés, hogy mit takar ez, és erre, gondolom, majd megkapjuk a választ. Remélem, hogy korrekt választ kapunk, mert azért az mégiscsak elképesztő, és azért én csodálkozom azon, hogy kormánypárti képviselőtársaimat nem zavarja, hogy egy olyan fogalom kerül be a földtörvénybe... *(Varga Géza: Zavarja, az eddigi hozzászólók említették.)* Bocsánat, nem voltam itt, elnézést, egy azonnali kérdés kapcsán távol voltam. Azért erről egy kicsit többet kellene tudni. Mert hogy az üzemszabályozási törvényben nagyjából mi lehet, azt azért aki egy kicsit is jártas ebben a szakmában, körülbelül sejti, ott olyan nagy csodát nem lehet tenni; abban számok lesznek, hogy körülbelül milyen paraméterek lesznek...

ELNÖK: Majd meglátod! *(Derültség.)*

GÖGÖS ZOLTÁN (MSZP): Most én ezt nem arra mondom, hogy azok a számok jók vagy nem, de azért annak van egy formája Európában, hogy azt hogyan szokták csinálni, tehát attól nagyon, gondolom, nem térünk el, ha igen, akkor... De abból sem láttunk semmit, egy sort sem. Tehát egy kicsit elkerülte a kordé a szamarat, én úgy látom, ebben az ügyben, jobb lett volna, hogyha azért látjuk ezeket a törvényeket. Ezt elmondtuk a földtörvény vitájában is, hogy olyan törvényekről beszélgetünk, amelyek kapcsán igazából nem tudjuk, hogy mik lesznek. Értem én a titkolózást, de ez nem jött be a hegyközségi törvénynél sem - ennyit csak úgy mellékesként.

A másik ez a kétharmad, amiről itt kialakult egy vita. Kedves képviselőtársaim, hogyha a választási kampányban minden a választók elé lett volna tárva abból, ami azóta történt, és akkor is kétharmadot kapott volna ez a kormánytöbbség, akkor, azt gondolom, jogos lenne azt mondani, hogy itt nem kell konszenzusra törekedni, mert nekünk kétharmadunk van. De egy szó nem volt a választási ígéretek között arról, hogy hogyan lesz majd a földosztás, az állami földekkel való bánás Magyarországon, egy szó nem volt arról, hogy 1200 hektárban maximáljátok a birtokméretet. Ezeket úgy elő kellett volna hozni, és kíváncsi lennék, hogy akkor meg lett volna-e a kétharmad - nem vagyok benne biztos. Mert a problémát az okozza összességében, hogy nyilván egy ígélet volt, hogy ha mi leszünk, akkor

minden rendben lesz, és ez okozza a problémát, hogy miután nincs rend, most meg lehet rá hivatkozni, hogy nekünk egyedül van. Az egy filozófia, egy pártnak hiába van kétharmada, az akkor is egy logika mentén akarja csinálni, amit csinál, a konszenzuseresés meg nem így működik. Az egész alaptörvénynek az a baja, hogy egy egypárti alaptörvény lett. Attól, hogy most ebbe még belerakosgatunk dolgokat, ez még nem lesz jobb.

A másik, hogy normális országokban nem szoktak gazdasági törvényeket alaptörvénybe rakni. Ez pontosan azért van, mert ez egy mozgó világ, és most akármit csinálunk is, azért tudjuk, hogy a szabadságharc bármire képes, de amikor már az oroszok összefogtak a labancokkal, akkor már nem voltunk elegen. Lássuk már be, hogy keresztbe feküdhettek mi a világ folyamatainak, és azért láttunk erre példákat akár ebben a szakmában is, csak az nem fog menni, nem fog működni, akárhány, akármilyen jogszabályban rögzítjük, akkor sem, és borzasztó módon meg fogja keseríteni a következő időszak életét, legyen bármilyen színű kormány is, hogyha olyanokat rakunk kétharmados jogszabályba, amiről pontosan tudjuk, hogy nincs mögötte konszenzus. Én egy szót nem szólnék mondjuk, hogyha a GMO-t beleraknánk egy akármilyen törvénybe, abban nemzeti konszenzus volt...

ELNÖK: Benne van!

GÖGÖS ZOLTÁN (MSZP): Utalással, de nem úgy, hogy a törvény kétharmados, bocsánat! A GMO-törvényt bármikor lehet feles szabállyal módosítani, cáfoljanak meg, itt vannak a szakértők. Nem úgy van benne, hogy maga a törvény kétharmados. Itt meg úgy lesz benne, hogy fogalmunk nincs egyelőre, hogy is lesz benne, meg hogy mi lesz benne. Engem ez zavar, hogy mi lesz ebben, milyen törvény lesz, ami kétharmados lesz. Az egész lesz, részletszabályok lesznek? Én azt gondolom, hogy ebben az ügyben biztosan előreszaladt a kormánytöbbség, és azért, mert valamit egyszer a miniszterelnök valahol megígér, azért még normálisan lehetne gondolkodni utána is. Akkor legalább mondja neki valami, hogy ha egy ilyen hirtelen ígéret van, amikor van egy ötszáz fős gyűlés, azért az ilyenekkel vigyázzunk, mert ez nem mindig jó tanácsadó. Én tehát azt gondolom, hogy ennek semmi értelme, és nem is szabadna megcsinálni. Csak bajt csinálunk magunknak, ráadásul ez egy újabb hadüzenet a szakmának, mert ezzel azt üzeni a kormánytöbbség, ugyanazt üzeni, mint a múlt héten benyújtott módosítóval, hogy aki kiméreti az osztatlan közösét, az onnantól bontja a korábbi szerződést. Csak visszakérdeznék: a '90-es években szerintem volt erről egy alkotmánybíróági döntés, hogy ilyet nem lehet, erre majd a kormány képviselői - nem tudtam az elején itt lenni - majd mondhatnak is valamit. Ugyan nem szorosán ehhez tartozik, de azért érdekelne, hogy ezt hogyan képzelik.

ELNÖK: El kell járni az ülésre.

GÖGÖS ZOLTÁN (MSZP): Főleg úgy hogyan képzelik, hogy közben több százezer hektár AKG-terület van, ezt hogyan képzelik? Meg hogy megtiltják a kétoldalú szerződésmódosítást mindenféle visszaélésre hivatkozva. A jogállam nem így működik. A visszaélést meg kell fogni, meg be kell csukni a kiskaput, de nem a kétoldalú szerződésmódosítást kell megtiltani egy az egyben, bármit is csináljon valaki. Miért ne emelhetnék én bérleti díjat mondjuk, vagy miért ne emelhetnék kétoldalú szerződésmódosítással, miért kell azt megtiltani? Milyen visszaélést lehet azzal csinálni, Tamás? Úgyhogy én messze elutasítanám ezt a törvényt.

Ilyet ne csináljunk, csak ártunk vele az országnak is, meg a szakmának is, és újabb feszültségpontokat gerjesztünk, ez a történet nyílt hadüzenet megint. *(Balogh József: Köszönjük!)*

ELNÖK: A gazdasági élet valóban változékony és mozog, de ennek a három területnek, amire a kétharmadosítást javasolja az előterjesztés, annak az alapja, a termőföld mennyisége, az nem mozog. (*Göggös Zoltán: Az integrációnál?*) Az nem mozog, annyi termőföldünk van, amennyi van, nemcsak nekünk, magyaroknak, Magyarországnak, hanem az egész világon. Ennyiben azért nagyban eltérő minden más profitérdekelt gazdasági tevékenységtől a mezőgazdaság, ezt néhányszor már próbáltuk hangsúlyozni. Van, aki ezt befogadta, van, aki meg azt mondja, hogy nem, ez is egy szabadpiaci versenyágazat - szerintünk nem, ezért lehet külön jogszabályokat, akár még egy ilyen jogszabályt is előkészíteni.

(*Jelzésre:*) Györffy Balázs, majd Ángyán József lesz a következő, ha addig nem lesz ellenzéki jelentkező.

GYÖRFFY BALÁZS (Fidesz): Köszönöm, elnök úr, igyekszem gyors lenni. Szeretném tisztázni Szabó képviselőtársamnak, hogy én nem gúnyolódok a kajászói gazdákkal, én egyetlenegyszer nem tettem... (*Szabó Rebeka közbeszól.*) Igen, önnel, de azt hiszem, hogy ez a parlamenti politika része. (*Szabó Rebeka: Igaz.*) Egyébként ön fogalmazta meg azt, hogy mást is meg kell hallgatni, ezt én is javasolnám önnek (*Szabó Rebeka: Szoktam!*), mert ön meg egyébként a többséggel, akiknek nincs problémája a földbérlettel, azokkal gúnyolódik, többek között édesapámmal is. Én még senkitől nem hallottam semmilyen problémát. Kirakattam a MAGOSZ honlapjára ezt a pályázatot, senki nem szólt egy szót sem. Higgycs el, képviselőtársam, a többség ilyen, becsületes emberek nyertek földeket. (*Szabó Rebeka közbeszól.*) Ha meg talált valamit, nyilván ön megtette a jogi lépéseket, én ezzel nem kívánok foglalkozni.

Azt mondja, hogy milyen formákat támogat az EU. Képviselőtársam, nem azt fogjuk meghatározni az alaptörvényben, hogy milyen formákat támogat az EU, azt majd a kétharmados törvényben. Nem értem a felvetését. Nem az alaptörvénybe fogjuk belevenni azt, hogy milyen formák működjenek.

Az, hogy mi a kétharmad, önmagában is egy érdekes helyzet. Egyben Varga képviselőtársamnak is mondanám, aki négyötödöt szeretne, elmondanám itt a jelenlévőknek, hogy az angol parlamenti viszonyok között körülbelül 95 százaléka lenne a mostani kormánytöbbségnek, nyilván akkor pedig tizenkilenc-huszas törvényeket kellene alkotni. Tehát nem értem, mi a baj. A kétharmaddal eddig sem volt, talán most sem lesz. Azért, mert most egy politikai erő tudott kétharmadot szerezni, talán ez nem ördögtől való dolog.

Megjegyezném, hogy a földtörvény módosításában benne van az, hogy helyi szinten legyenek, ezt mi is javasoltuk, hogy legyen kvázi vétőjoga a helyi közösségeknek. Arra azonban felhívnám a figyelmet, és ebben egyébként - hogy is mondjam? - nem vagyunk tántoríthatatlanok, amikor azt mondtuk, hogy mondjuk egy 20 fős település vonatkozásában nem biztos, hogy az ott élőkre helyezük azt a súlyt, hogy ők döntsenek ilyen, egyébként komoly jogi procedúrákban. Ezért mondtuk azt, hogy egy szakmaiságot feltételező, magasabb szintre kell tenni, de ez ne járás legyen, legyen mondjuk az egyesített hivatalok szintje, és én ahhoz sem ragaszkodom a magam részéről, hogy a kamara legyen ennek a szervezője, de valamilyen formában a szakmaiságot bele kellene vinni, mert ott születnek majd olyan döntések, amelyeket jogi úton kell majd védeni, és nem biztos, hogy a kistelepüléseken az egyébként jó szándékkal gondolkodó emberek minden esetben alkalmasak lesznek erre.

Göggös képviselőtársamnak mondanám, hogy a GMO elég egyértelműen benne van az alaptörvényben... (*Sáringner-Kenyeres Tamás: Tök egyértelmű!*) ..., tök egyértelmű... (*Göggös Zoltán: Lehet-e módosítani feles törvénnyel?*) Nem lehet, de nem megyek bele. (*Göggös Zoltán: Lehet. Lehet!*)

Még egy dolog - aztán befejezem -, hogy ha a kampányban mindent elmondtak volna. Képviselő úr, egy, a Gyurcsány-kormány alatt államtitkárként regnáló politikustól, hogy mit

kellett volna elmondani a kampányban, meg mit sem, egy elég érdekes felvetés. A második fordulóban meggyőződésem szerint arról szólt a vita, hogy legyen-e kétharmada a Fidesznek, vagy ne legyen kétharmada a Fidesznek. Ez, azt hiszem, egyértelmű.

A kétoldalú szerződés módosításról még egy dolgot hadd mondjak el önnek, hogy miért lényeges ez, és elmondom, hogy mik történnek vidéken. Megkötik a szerződést hektáronként 550 ezer forintos éves bérleti szerződéssel, majd egy hét múlva módosítják azt 45 ezer forintra... *(Gőgös Zoltán: Akkor miért nem jó az, amit én írtam, hogy ha csökkenti a díjat, akkor?!)* Úgy látom, a forma maradt ugyanaz, a bekiabálás. Képviselő úr, attól függetlenül ennek valahogy az elejét kell venni... *(Gőgös Zoltán: Úgy van, én is ezt írtam le!)* Mi javasoltunk egyet, mi ön egy másikat, a parlamenti többség meg eldönti, hogy melyik legyen. Köszönöm. *(Gőgös Zoltán: Csak nem szavaztátok meg, és 1700 forintjával ki kell rakni egy csomó hülyeséget!)*

ELNÖK: Ángyán József!

DR. ÁNGYÁN JÓZSEF (Fidesz): Köszönöm a szót, és elnézést, hogy még egyszer szót kérek. Egyrészt nagyon határozottan szeretném akár a jegyzőkönyvnek is rögzíteni, hogy itt nem hatalmi, pártpolitikai kérdésekről van szó, bár a viták időnként a parlamentben úgy néznek ki, mint hogyha erről szólna a történet. A kétharmad vitán felül állóan kétharmad, és aki kétharmaddal rendelkezik, azt meghozhatja azokat a törvényeket, amelyeket kétharmadosnak nevezünk, azt hiszem, ez vitán felül áll. Itt egy országról, annak a népéről, a vidékről van szó, és itt olyan alapkérdések vannak terítéken, hogy ehhez képest valószínűleg magunknak is időt kellene adnunk, hogy meggondoljuk.

Azt én aggályosnak tartom, hogy miközben két éven keresztül egy egész szakbizottság azon dolgozott, hogy ezeket az alapelemeket összerakja, és ha jól tudom, a tárca most is ezzel a bizottsággal dolgozik, amelyben ott volt például a családi gazdaságokról szóló törvény, és annak a koncepciója is elkészült, továbbá amikor elkészült, és hosszas munka árán, lelkiismeretes, tisztességes konzultációk árán elkészül egy szövetkezeti törvény, ahhoz képest ötletelésnek gondolom azt, hogy bejön egy olyan ismeretlen törvényelőkép az alaptörvénybe, amiről senkinek fogalma nincs. Pénteken beterjeszti a kormány, és hétfőn általános vita, kedden részletes vita, jövő hétfőn pedig végszavazás van, tíz napot hagyunk magunknak arra, ami egy népnek a sorsát alapvetően meghatározó területről szól - ez az, amit én nem igazán tudok megérteni -, miközben nem sűrget bennünket az égvilágon semmi.

Arra a felvetésre, ami elhangzott egy bizonyos körben már ma, hogy mi itt a földüggyel úgyis késésben vagyunk, azt szeretném mondani, hogy a földtörvény úgyis csak februárban kerül a parlament elé, azzal nem fogunk tudni most foglalkozni, tehát a földügy rendezése tavasz előtt úgysem fog megtörténni. Én a magam részéről ezért gondolom, hogy érdemes talán még egyszer meggondolni azt, hogy melyek ezek a törvények, amelyek sarkalatosak. Én visszatérnék a nemzeti vidékstratégia alapelveihez, ha mégsem az dominálna itt, ezekben a javaslatokban, ami tehát a földtörvényt, a családi gazdaságokról szóló törvényt, az üzemszabályozásról szóló törvényt és a szövetkezést mint ennek a kereteit megadó európai rendszert tartja számon ennek a modellnek, amit mi meghirdettünk, az alappilléreiként. *(Megérkezik Jakab István.)*

A kétharmad úgy jön ehhez a dologhoz, és ezt őszintén el kell mondani, hogy mi erről beszéltünk, mi a választási programunkban erről beszéltünk, ezekről a pilléerekről és erről a modelltól beszéltünk, a kormányprogramunkban ezt rögzítettük, a 2010-ben elfogadott birtokpolitikai irányelveink erről szóltak, az ez év márciusában elfogadott nemzeti vidékstratégiában ezt rögzítettük. Ezért gondolom, hogy mi magunknak megtehetjük... Nem az a kérdés, hogy meg lehet-e tenni a kétharmad birtokában, hogy tíz nap alatt törvényt hozunk; természetesen meg lehet tenni, és ha vállalja a felelősséget a társaság, meg is teszi

ezt, de a magunk számára mondom, hogy érdemes ezt a dolgot ennél jobban megrágni. És nem baj, hogyha az én véleményem ez, nem baj, hogyha az alaptörvény módosítása, a földtörvény vitája és az esetleg azt beéró üzemszabályozási törvény ott lesz, sőt nagyrészt előkészítve ott van a szövetkezeti törvény - ez egy olyan csomag, amit együtt tudnánk megtárgyalni. Egy világos képet lehetne rajzolni, hogy mit is akarunk mi ebben az országban, és az mennyire stimmel azzal, amit évek, akár egy évtized óta, az első Orbán-kormány óta hirdetünk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: További hozzászóló nincs. A kormány képviselőinek adok lehetőséget, hogy válaszoljanak a felmerült kérdésekre.

Dr. Simon Attila István (Vidékfejlesztési Minisztérium) válaszai, reflexiói

DR. SIMON ATTILA ISTVÁN (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Én visszatérnék az eredeti előterjesztéshez, mert itt aztán most egy nagyon élvezetes vita volt, de nyilván a már felvetett és a másik oldal által megválaszolt kérdéseket én, ha megengedik, nem boncolgatnám.

Egy dologra azért szeretném felhívni a figyelmüket. Én magam sem tudom sajnos, hogy hány felhatalmazó rendelkezés van a jelenleg hatályos alaptörvényben, illetve hogy mennyi volt a '49. évi XX. törvényben, magyarul szólva hogy az Országgyűlés mely típusú törvényeket kell hogy kétharmaddal vagy sarkalatosan elfogadjon, de nem hiszem, hogy azok úgy kerültek volna bele az alaptörvénybe, hogy a bekerülés időpontjában tudták a tisztelt képviselők, hogy mi lesz a konkrét javaslat tartalma. Csak egy példát hadd hozzak, bár lehet, hogy ez most olaj lesz a tűzre. A választójogi eljárásról szóló törvénynek a sarkalatossága bekerült eredetiben az alaptörvénybe, és mégis csak az idei évben fogadta el a parlament. Azt is úgy fogadta bele az alaptörvénybe, hogy nem sok fogalmunk volt - nyilván közösen - arról, hogy milyen részletszabályokat fog tartalmazni. De valószínűleg az összes ilyen felhatalmazó, ami a jelenlegi alaptörvényben benne van, és ami esetleg majd még belekerül, hasonló.

Én direkt kitértem a felvezetésemben arra, hogy nem szeretnénk, a kormány nem szeretné azt a látszatot kelteni, vagy nem szeretne egy olyan pozícióba kerülni, hogy elfogadta vagy elfogad az Országgyűlés egy jogszabályt, és utána a homlokára csap, hogy ja, egyébként ez kétharmados. Azt gondolom, hogy ez egy sokkal inkorrektebb magatartás lenne, mint azt mondani előre, hogy ezeket a szabályokat szeretnénk sarkalatos jogszabályban rendezni, és aztán majd annak a rendje és módja szerint ezek a sarkalatos jogszabályok be fognak kerülni a parlament elé, lesz nekik társadalmi vitájuk, lesz parlamenti vitájuk, és az Országgyűlés dönt arról, hogy mi a tartalma. Én tehát azt gondolom - de ez nyilván egy szubjektív és megdönthető vélelem -, hogy ez a korrektebb magatartás. És nem azért állt meg a földtörvény vitája, képviselő úr, mert mutyi van, hanem ezért állt meg a földtörvény vitája, és azért állt meg, mert az a társadalmi és szakmai egyeztetéshullám, ami azt egyébként generálta, a földtörvény benyújtását követően is folytatódott, és nem esett le úgymond a karikagyűrű a kezünkről, beismerni azt, hogy voltak meg vannak benne olyan szabályozatlanságok, akár önellentmondások, amelyeket ki kell javítani. A Jobbik is tett olyan javaslatot, de akár azt is mondom, hogy szinte minden parlamenti párt vagy frakció tett olyan javaslatot, amit megfontolandónak tartunk, és nyilvánvalóan amikor újrazedjük vagy folytatjuk majd a vitát, akkor ez a napnál világosabban elő is fog jönni.

Én tehát azt gondolom, hogy egy kicsit túl van dimenzionálva ennek a jelenleg az asztalon lévő előterjesztésnek a helyzete. Ez mindösszesen egy bekezdés, ez kvázi egy felhatalmazó rendelkezés arra nézvést, hogy milyen munka vár az Országgyűlésre, és hogy annak a munkának milyen pontjai lesznek azok, amelyeket sarkalatos jogszabályként, szabályozásként szeretnének elfogadtatni.

Felvetődött itt, Ángyán képviselő úr kérdezte, hogy hány törvény. Azt gondolom, ez önmagában irreleváns, és én merem most azt mondani, nyilván kormányzati képviselőként, hogy még mi sem tudjuk igazán, hogy hány törvény, de ennek nincs is relevanciája, hiszen a jelenlegi alaptörvény struktúrája nem azon alapszik, mint a '49. évi XX. törvény, hogy azt mondja, hogy az erről és erről szóló törvényt az országgyűlési képviselők kétharmadával kell elfogadni. A koncepció pont arról szól, hogy körbeírja, tehát a tárgykört fogalmazza meg, és ha az a tárgykör egy törvényben van - legyen az kódex jellegű -, vagy 15 törvényben van, az Alkotmánybíróság, amikor vizsgálja, mert, valljuk meg, a végső szót úgyszólván az Alkotmánybíróság mondja ki egy-egy ilyen szabályozásról, akkor majd azt nézi meg, hogy az befér-e abba a tárgykörbe vagy nem.

A délelőtti folyamán az alkotmányügyi bizottságban felvetődött például, hogy miért nincs benne a bekezdésben az a kifejezés, hogy: „alapvető szabályokat”, ott most az van, hogy: „szabályokat sarkalatos törvény határozza meg”. Ott is elmondtam, hogy azért nincsen benne még az sem, hogy: „alapvető szabályok”, mert az Alkotmánybíróság, amikor vizsgál, lehet, hogy másképp értelmezi azt a kitételt, hogy mi az, hogy alapvető, mint ahogy maga a jogalkotó értelmezte, tehát kontraproduktív tudna lenni, ha beleírnánk egy ilyen kifejezést. Ez pont annyit mond, mint amennyit mi belegondolunk, illetve mint amennyit majd akkor fogunk belegondolni, amikor az Országgyűlés azokat a törvényjavaslatokat megtárgyalja, és azt mondja, hogy az egyik része befér, a másik része nem fér bele. Hadd mondjak egy példát! A most benyújtott és a parlament előtt lévő mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvényben, átvéve a '94. évi LV. törvényből, benne van a földhasználati nyilvántartás. Nyilvánvaló, hogy akkor, amikor ez a cikk, a P) cikk kiegészül, és ha sarkalatosá válik, akkor - hadd mondjam így! - nem örült meg a kormány sem, meg nyilvánvalóan az Országgyűlés sem, hogy a földhasználati nyilvántartásra vonatkozó, már-már technikainak tűnő szabályozásokat benne akarja hagyni egy ilyen jogszabályban, ami sarkalatos. Tehát hogyha fordítva néznénk ezt az egészet, ahogy ezt most itt önök, én úgy veszem észre, felvázolták, akkor a gombhoz varrnánk a kabátot. Nem. Itt arról van szó, hogy van egy szándék, egy kinyilatkoztatás. Az sincs bele írva az alaptörvénybe, hogy ezt mikor kell megtennie az Országgyűlésnek. Az van benne, hogy: „...tulajdonjogának megszerzése, valamint hasznosítása... korlátait és feltételeit - elnézést, most csak kiemelem a lényegét -, valamint az integrált mezőgazdasági termelés-szervezésre és a mezőgazdasági üzemre vonatkozó szabályokat sarkalatos törvény határozza meg”, ennyi. Az, hogy e mögé milyen tartalom fog társulni, meg hány jogszabály alapján fog ez összejönni, az egy következő és eldöntendő kérdés. Most nem titkolózni akarok, nyilvánvaló, hogy az egészet piramisszerűen szeretnénk megépíteni, ahogyan egyébként az úgynevezett új földtörvénynek a vitájában is elhangzott már. Azt tekintjük egy alapnak, és arra tud ráépülni nyilvánvalóan az üzemszabályozás, és - és itt van a kérdés - akár benne a családi gazdaságokra vonatkozó üzemet mint speciális benne, és akár benne a integrált mezőgazdasági termelés-szervezésre vonatkozó szabályokat.

Itt az államtitkár úr által is, Ángyán államtitkár úr által is, illetve Patay képviselő úr által is elhangzottak már lényegében azok a főbb elemek, amelyeket a mezőgazdaság tagjai - kik, ha ők nem? - nyilvánvalóan tudnak, hogy mi az, hogy integrált termelés-szervezés. Nem talál ki, nem kíván a kormány új fogalmat kitalálni, vagy a fogalom mögé egy új tartalmat, hanem - és ez szintén elhangzott - ennek a szektornak az önszerveződési képessége nagyon kicsi és nagyon lassú, és ebben szeretne, ebben próbál segítséget nyújtani majd az állam, hiszen magából a földtörvényből, az új földtörvény koncepciójából is, meg majd az üzemszabályozási törvényből is az fog kiolvasódni, hogy lesz egy átrendeződés a mezőgazdaságon belül a középbirtokok, a családi gazdaságok irányába. De azt azért nem gondoljuk még mi sem komolyan, és nyilván itt sem senki, hogy ez valamiféle külső segítség nélkül megy, hogy ezeket a családi gazdaságokat vagy ezeket a középbirtokokat ne kellene

egy ilyen segítséggel felruházni vagy segíteni, ami az európai uniós szabályozás miatt egyébként is egy vékony jég, hogy az állam hol tud ebbe beleavatkozni. Tehát nem kell az integrált termelés-szervezés mögött a Magyar Agrárkamrát és egyéb ilyen rosszhiszemű feltételezéseket látni, és ha adott esetben pont én leszek az, aki annak a törvényjavaslatnak az előterjesztőjeként itt leszek, akkor felhatalmazom bármelyik bizottsági tagot, hogy ezt nyugodtan olvassa a fejemre, hogy miért mondtam azt, de higgyék el, nem lesz benne olyan rész, ami vállalhatatlan vagy ami bárkit is be akarja betonozni bárhova, egyszerűen csak egy segítő kezdet akarunk adni. Direkt ezért mondtam el a felvezetőben, hogy amilyen helyzetben a magyar mezőgazdaság van, azt egy önszerveződő, szerves fejlődés útján nem lehet hagyni, vagy nem lehet kivárni, hogy úgymond talpra álljon vagy magához térjen.

Valaki azt mondta itt, talán Gőgös államtitkár úr, hogy normális ország. Hát, igen, de valljuk meg őszintén, ha a mezőgazdaság elmúlt 80 - és most direkt mondtam ennyit, de száz évet is mondhattam volna - vagy száz évét nézem, a birtoktulajdon-viszonyokat, hogy hogyan változtattak meg a privatizációt, meg a minden egyebet, amit megéltünk vagyis megélték, inkább így mondom, a gazdák, akkor azt gondolom, a legkevesebb, amit mondani lehet, hogy ez nem egy normális ország. Ezt nem lehet összehasonlítani egy szerves fejlődést mutató, évi átlagban 2-3 százalékos földforgalmat produkáló nyugat-európai országgal, mert itt minden változik, itt 8-10 évenként keresztül-kasul... (*Gőgös Zoltán: Feleslegesen generáljuk a változást!* - *Sáringer-Kenyeres Tamás: Ne beszélj közbe!*) Én azt gondolom, államtitkár úr, de ebben nyilván lehet, sőt nyilvánvalóan van nézetkülönbség a kormány és az ellenzék között. Mi azt gondoljuk, hogy az az üdvös és az a jó út, amely a nemzeti vidékstratégiában, ahogy itt szóba került, lefektetésre került, és minden egyes jogszabály, amit ezzel kapcsolatosan behozunk a parlament elé, nyilvánvalóan a nemzeti vidékstratégiát szeretné végrehajtani. Én nem érzékelem azt, hogy ebben bármiféle inkoherenca lépne fel.

A szövetkezetekre Patay képviselő úr miatt mindenképpen szeretnék kitérni. Azt gondolom, itt sincsen különösebb vita. Én csak arra szeretnék fókuszálni, hogy a szövetkezet egy gazdasági társasági forma. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy bármiféle kizárólagossága lenne mondjuk a termelésintegrációban, de természetesen azt sem jelenti, hogy ki van zárva a termelésintegrációból. Azt meg, azt gondolom, nyilván itt is ki lehet mondani, hogy, igen, a kormány minden olyan integrátort, amely belefér ebbe a koncepcióba, természetesen figyelembe fog venni az integráció támogatásánál, és természetesen ezeket a szövetkezeteket, illetve a másodlagos szövetkezeteket is, hiszen annál jobb nincs, mint amikor alulról építkező struktúrát lehet egy ilyen állami támogatásban részesíteni.

Direkt felírtam magamnak, hogy akik a mezőgazdaságból élnek, és nem a mezőgazdaságért élnek. Igen, pont ezen szeretnék változtatni, hogy olyan integrátorok legyenek, akik segítik majd ezeket a családi gazdaságokat, középbirtokokat, akik a mezőgazdaságért élnek, és nem a mezőgazdaságból élnek. Ez egy nagyon jó mondat, úgyhogy ha megengedi, én használnám ezt a kifejezést.

Én próbáltam, és remélem, hogy sikerült válaszolni ezekre a tényleg majdnem minden oldalról felvetődött észrevételekre, és csak a további vita megelőzése érdekében azt mindenképpen el szeretném mondani, hogy mi most nyilván azért jöttünk, hogy ennek az egybekezdéses alaptörvény-módosításnak az előterjesztői exozóját, ha szabad ilyet mondani, a bizottság előtt megtegyük. Sem felhatalmazásom nincs arra, hogy akár a mezőgazdasági integrációról, akár az üzemszabályozásról ennél mélyebben beszéljünk, és majdhogynem azt kell mondjam, hogy azon túlmenően, amit elmondtam, hiszen ez még egy majdan kialakítandó jogszabály, tartalmában sem nagyon tudnék, illetve a főosztályvezető-helyettes úr sem tudna erről többet mondani. Köszönöm szépen, elnök úr.

További hozzászólások, reflexiók

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Farkas Sándor: Köszönjük, szavazzunk! - Varga Géza jelzésére:)* Varga Géza!

VARGA GÉZA (Jobbik): Az egyik kérdésemre, amely elég konkrét volt, nem kaptam választ, hogy ebben az esetben a társadalmi egyeztetés kötelezettsége nincs-e ott a kormány felett, amikor egy kormány-előterjesztésről van szó, és azért ezt, hogy úgy mondjam, ilyen egyszerűen nem kellene elintézni, hogy nem kaptunk választ sem a kormánypártiak által, sem az ellenzék részéről felvetett egyik kérdésre, hogy akkor mi van e mögött az integrált mezőgazdasági termelés-szervezés mögött, miért fontos ezt most..., miért olyan fontos egyszerre ez a kormánynak, amikor még látszik, hogy csak szűkszavúan tud erről beszélni az államtitkár úr, és nem tudja, hogy mi lesz majd mögötte. Akkor miért kell ezt most betenni? Hiszen akár az alaptörvényt is lehet módosítani még 2014-ig. Ez a válasz így tehát semmiképpen nem fogadható el. Ugyanakkor azt mondta, ami nem ehhez a műfajhoz tartozik, amit mondott, hogy higgyük el, hogy majd nem lesz benne ilyen meg olyan. Bocsánat, de azért annál egy picit több garanciát szeretnénk, amikor az alaptörvény harmadik módosításáról tárgyalunk, hogy higgyük el, hogy amíg a helyettes államtitkár úr ott lesz, addig nem fog történni benne ilyen meg olyan..., ez nem ez a műfaj. Ennél tehát egy picit több garancia lenne, úgyhogy semmiképpen nem elfogadható az, amit az integrált mezőgazdasági termelés-szervezésről mondott, mármint az, hogy miért kerüljön ez ide bele az alaptörvény-módosításba.

ELNÖK: Nem tudom, a képviselő úr mire gondolt akkor, amikor az alaptörvény módosításánál társadalmi egyeztetésre vagy nem tudom, mire is gondolt, mert egy ágazati törvénynél ez még talán elvárható egy kormány-előterjesztés kapcsán, de az alaptörvény módosításánál ennek nincs értelme, ezt mondjuk meg őszintén! Ez megtörtént, úgy hívják, hogy választás. Valaki kétharmadot kapott, megtörtént az egyeztetés.

Jól fogalmazott itt valaki, talán Györfly Balázs, hogy valójában a 2010-es választások második fordulójára arról szólt, hogy a társadalom úgy gondolja-e, a szavazók többsége úgy gondolja-e, hogy nem fél attól, nem lát abban semmi gondot, hogyha egy pártszövetség kétharmados felhatalmazást kap, és remélem, hogy be is tudjuk bizonyítani, hogy tényleg nem volt mitől félni. *(Gőgös Zoltán közbeszól. - Jelzésre:)* Jakab István!

JAKAB ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Megkövetem képviselőtársaimat, de nagybizottsági ülés volt, ezért késtem, nem azért, mert távol akartam maradni.

Tisztelt Bizottság! Én két dologra szeretnék az elhangzottak alapján is reagálni, vagy a vitában szeretnék néhány szempontot képviselőtársaim figyelmébe ajánlani. Az egyik az, hogy azzal, hogy az alaptörvényt módosítva megteremtjük a lehetőséget, hogy a vidék szempontjából kiemelten fontos jogszabályok sarkalatos törvényként kerüljenek elfogadásra, jelzem, a lehetőséget, azt gondolom, hogy az így helyes, így korrekt. Azt követően, amikor elkészülnek a jogszabályok, azokat érdemben, ugyanígy megvitátjuk, majd azokról is ugyanúgy ilyen formában szavazunk. Én tehát azt gondolom, hogy nem biztos, hogy a kerettörvény tárgyalásakor a részletszabályokról kellene vitatkozni.

A másik az integráció, és ezért kértem szót, tisztelt elnök úr. Azt javasolnám kedves képviselőtársaimnak, kicsit foglalkozzanak behatóbban a vis maior ügyekkel, foglalkozzanak azzal a néhány száz vagy néhány ezer családdal, amelyek úgymond jelen pillanatban is per alatt állnak, és amelyeket földönfutóvá akarnak tenni az úgymond integrátorok. És még egy számsort hadd javasoljak képviselőtársaim figyelmébe! Nyilvános adatok, három multi cég 2011. évi mérlegét néztük meg: 330 milliárdos forgalom mellett mínusz 13,5 milliárd forint

volt az eredmény, és ezek a multi cégek folyamatosan perlik a magyar gazdákat. Szükség van-e egy nemzeti integrációra, vagy nincs? Ezt azért végig kellene gondolni. Én a magam részéről ebben az összefüggésben mondom azt, hogy szükség van rá, a részleteket meg majd megismerjük, és nyilván akkor majd elmondjuk az álláspontunkat, amikor eljön az ideje. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e olyan rész, amelyre most akar reflektálni a kormány képviselője? *(Dr. Simon Attila István jelzésére:)* Igen, megadom a szót.

DR. SIMON ATTILA ISTVÁN (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen, igen, Varga Géza képviselő úrnak. Bár az elején, úgy emlékszem, elmondtam, hogy maga a társadalmi vita, tehát a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvényjavaslat vagy koncepció társadalmi vitája hozta elő azt, hogy sarkalatos felhatalmazás kellene az alaptörvénybe, tehát ha azt kérdezi, hogy milyen társadalmi vitája volt, lényegében abból született, de én direkt ezzel kezdtem, legalábbis ha jól emlékszem, én ezt az elején elmondtam.

A képviselő úr „higgyük el” megjegyzésére pedig engedje meg, hogy azt mondjam, nyilvánvalóan magamtól, mint ahogy az első blokkban sem mondtam, illet nem mondtam volna akkor, hogyha nem kezdődött volna el itt a bizottságban egy ilyen, több esetben nevének nevezett, más esetben meg csak olyan elkent ördög falra festése. Én erre mondtam azt, hogy higgye el a bizottság - most nyilvánvalóan nem tudok ennél többet mondani -, hogy nincs olyan kormányzati szándék, és nem lesz a jogszabályban olyan rész, amelyben bárkit, bármilyen gazdasági társasági, egyesületi vagy köztisztviselői formátumban lévő személyt, jogi személyt be akarnánk betonozni a törvényjavaslatban. Én csak erre értettem azt, hogy nincs ilyen kormányzati szándék. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Ángyán Józsefet láttam még jelentkezni.

DR. ÁNGYÁN JÓZSEF (Fidesz): Egyetlen megjegyzés. A dolognak a súlya nem attól függ, hogy hány sor. Az államtitkár úr is mondta, hogy csak felhatalmazó rendelkezésről van szó, de egyáltalán nem mindegy, mire hatalmazza fel a törvényhozás a törvényalkotót, hogy később milyen törvényeket alkosson, és ebből a szempontból vetettük fel, hogy aggályos, hogy ha olyan területek viszont nincsenek benne, amelyek kapcsán, ahogy az államtitkár úr mondta, nincs inkohérenca vagy koherenciázavar a vidékstratégiával, a vidékstratégiának pedig alapelve a családi gazdálkodás és a szövetkezés is. Ehhez képest mondjuk azt, hogy most viszont felhatalmazást adunk így - mert ezek felhatalmazó rendelkezések - arra, hogy ezzel szemben, miközben ez vagy benne lesz, vagy nem lesz benne azokban a joganyagokban, amelyek készülnek, felhatalmazást adunk egy ismeretlen tartalmú joganyag összeállítására. Ilyen értelemben tehát nem az a lényeges kérdés, államtitkár úr, ezt ön is pontosan tudja. Egy szó vagy egy kötőszó is lényeges különbségeket okozhat aztán végül a társadalom életében, és az alaptörvény tipikusan ilyen. Valóban, ott az Alkotmánybíróság kérhet mindent számon a mindenkorai kormányokon, a törvényhozáson is, és visszaadhatja, sőt az államfő is visszaadhatja, hogyha ő maga érzi ezt a koherenciázavart az Alaptörvénnyel.

Ilyen értelemben tehát én azt gondolom, hogy nem három sorról vitatkozunk most mi, hanem bizony hosszú távú stratégiákról, és ebből a szempontból voltam bátor azt javasolni, hogy mi magunk, akik megtehetjük a kétharmad birtokában, természetesen mérlegeljük ezeket a szempontokat, és valóban vessük egybe, hogy a vidékstratégiában - ha valóban a kormány márciusban azt elfogadta, kihirdette - megfogalmazott elvekkkel mennyire koherens az a három sor, amely egyébként most látszólag egy kis módosítás tulajdonképpen, de ez az alaptörvényre vonatkozik. Köszönöm szépen.

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

ELNÖK: Szerintem szavazás közelébe érkeztünk, új gondolatokat már nem nagyon látok a porondon. A kérdés az lesz, hogy ki az, aki támogatja, hogy a benyújtott módosító indítványt bizottságunk általános vitára alkalmasnak találja. Aki ezzel egyetért, az kézfeltartással jelezze ezt! *(Szavazás.)* Ez biztosan többség. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Ki szavaz ellene? *(Szavazás.)* 6 nem, ez kisebbség.

A bizottsági előadó és a bizottság kisebbségi véleményét ismertető képviselő kijelölése

A bizottsági többségi vélemény előadójának Györffy Balázst javaslom. A kisebbség hogyan akar gazdálkodni a szólás lehetőségével? *(Az ellenzéki képviselők egyeztetnek.)* Akartok egyáltalán előadót állítani - akkor így kérdezem -, ha igen, megosztva akartok-e állítani? *(Varga Géza: Mikor lesz ez?)* Ez ma lesz. *(Gőgös Zoltán: 10 órakor.)* Később, estefelé lesz. *(Varga Géza: Akkor én vállalom.)* Varga Gézát jelölik, javasolják.

Kettejük nevét teszem fel szavazásra. Ki az, aki elfogadja, hogy a többségi véleményt Györffy Balázs, a kisebbségi véleményt pedig Varga Géza mondja el? Aki igen, az kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ez egyhangú.

Az első napirendi pontot lezárom. Köszönöm szépen a kormány képviselőinek a jelenlétet.

Egyebek

Az egyebekben arról szeretném tájékoztatni a bizottságot, hogy már érkezett módosító indítvány ehhez az alaptörvény-módosításhoz, ezért holnap, december 11-én, kedden, 9 órakor ugyanebben az ülésteremben a módosító indítványokat fogjuk megtárgyalni. Egyben szeretném jelezni, hogy amennyiben kapcsolódó módosító indítvány is érkezik, akkor viszont szerdán is ülésezni fogunk. Mindenkinek a bölcs belátására bízom, hogy a módosító indítvány keretében ki tudja-e fejteni módosítási szándékát, vagy netán kapcsolódóval is munkára bírja majd a bizottságunkat. Akik nincsenek itt, azoknak ezt természetesen nem üzenhetjük meg, de szerettem volna jelezni, hogy ha lesz kapcsolódó módosító indítvány, akkor szerdára is elrendelek bizottsági ülést.

Az egyebekben van-e valakinek kérdése, észrevétele? *(Senki nem jelentkezik.)* Nincs. Akkor ezt a napirendi pontot is lezárom

Az ülést berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 15 óra 58 perc)

Font Sándor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese